

ЮРІЙ КОВАЛІВ
ІСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ
КІНЕЦЬ ХІХ —
ПОЧ. ХХІ СТ.

Том третій
У сподіваннях і трагічних зламах

ам!
альма
матер

Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: підручник: у 10 т. У сподіваннях і трагічних зламах. – К.: ВЦ “Академія”, 2014. – 472 с.

У третьому томі десяти томного видання історії української літератури автор досліджує літературний процес в Україні в час національно-визвольних змагань, драму “розстріляного відродження” в контексті 1920-х років.

У 1-ій частині розглядається література на перехресті революцій (1917–1920 рр.), зокрема письменники на політичних фронтах, нові грані літературного життя, періодика, початок формалізму, неонародницька й вульгарно-соціологічна критика, пролеткультівський синдром і рефлексії “боротьбизму”. Жанрово-стильові особливості української літератури 1917–1920 рр. в контексті лірики другого етапу пізнього символізму, представники якого (О. Слісаренко, Д. Загул, Я. Савченко, В. Кобилянський, В. Ярошенко, В. Бобинський, Я. Мамонтов, М. Рильський) формували власну філософсько-естетичну концепцію мистецтва й пропонували власне “ідеалістичне оформлення” літератури на основі перегляду аристотелівського мімізису.

Із часом символізм поступово самовичерпувався і частина символістів стали “неокласиками” (Я. Савченко, Д. Загул), частина – футуристами (О. Слісаренко, В. Ярошенко), незмінним представником якого був М. Семенко. “Футуризм, маючи велику силу зображально-виражальних засобів, вплинув також на творчість “боротьбистів” – В. Еллана (Блакитного) та М. Любченка.

Представником кларнетизму був П. Тичина. Найавторитетнішими прозаїками складного періоду 1917–1920 рр. були В. Винниченко, О. Кобилянська, М. Яцків та ін., поряд із ними твердо виступали Г. Михайличенко, М. Івченко, К. Поліщук, В. Підмогильний. Менш помітною була драматургія (С. Васильченко, В. Таль-Товстоніс, Л. Яновська, С. Черкасенко, М. Грушевський, Л. Старицька-Черняхівська).

Літературне життя в Україні 20-х рр. ХХ ст. було дуже насиченим, вражало “розмаїттям стильових течій, зокрема це авангардизм, неоромантизм, революційний романтизм, імпресіонізм, неореалізм, “неокласика”, необароко) тощо.

Так, у сподіваннях і трагічних зламах прийшла література “розстріляного відродження” зі сподіваннями та реаліями українських письменників, які шукають також і організаційних форм – футуризм, конструктивізм, пролеткульт, якому ЦК КП(б)У доручило створити письменницькі організації (“Плуг”, “Гарт”, Ванліте та ін.), з’явилося справді наукове літературознавство. В цей же час почалося нав’язування і вульгарно-соціологічного методу в літературознавстві та українізація по-більшовицьки. Літературна дискусія 1925–1928 рр. стала піком другого етапу еволюції “розстріляного відродження”, почалися репресії, в літературу прийшла більшовицька політика, і українські письменники опинилися в умовах більшовицького терору.

До кожного розділу у підручнику подаються “Запитання” та “Завдання”, а також список літератури.

С. С.

Наші
презентації